

Ημερομηνία: Τετάρτη, 28 Ιουλίου 2010

Θέμα: **Απομαγνητοφωνημένο κείμενο της συνέντευξης τύπου της ΥΠΟΙΑΝ με θέμα το νομοσχέδιο «Ρύθμιση των Οφειλών Υπερχρεωμένων Φυσικών Προσώπων»**

Η Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Λούκα Τ. Κατσέλη, κατά τη διάρκεια της συνέντευξης τύπου με θέμα το νομοσχέδιο «Ρύθμιση των Οφειλών Υπερχρεωμένων Φυσικών Προσώπων», ανέφερε μεταξύ άλλων:

«Το σχέδιο νόμου «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων» είναι ένα νομοσχέδιο που έρχεται να αντιμετωπίσει ένα από τα μεγαλύτερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα στη χώρα μας, αυτό της υπερχρέωσης, κατά τρόπο ουσιαστικό, σύγχρονο, θεσμικό, εναρμονισμένο με τις επιταγές ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους δικαίου.

Δεν απευθύνεται σ' όλους. Δίνει τη δυνατότητα σε όσους έχουν αποδεδειγμένη αδυναμία να ανταπεξέλθουν στην αποπληρωμή των χρεών τους, να εξοφλήσουν μέρος των χρεών τους και μετά από τέσσερα χρόνια να απαλλαγούν από αυτά. Καθιερώνει, επίσης, και στη χώρα μας τη δυνατότητα του φυσικού προσώπου να απαλλάσσεται από τα χρέη του, τη δυνατότητα δηλαδή της πτώχευσης του ιδιώτη, όταν δεν υφίστανται περιουσιακά στοιχεία για την ικανοποίησή τους και δεν επαρκούν προς τούτο ούτε τα τρέχοντα ούτε τα προσδοκώμενα εισοδήματα του οφειλέτη. Καλύπτει ένα θεσμικό κενό στη χώρα μας, που όλες σχεδόν οι ανεπτυγμένες χώρες είχαν φροντίσει να καλύψουν ήδη από τη δεκαετία του 1990.

Ενισχύει τη διαπραγματευτική δύναμη του δανειολήπτη. Εμβαθύνει, έτσι, **την οικονομική δημοκρατία και το κοινωνικό δικαίωμα κάθε πολίτη σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.**

Η καταναλωτική πίστη στην Ελλάδα την περίοδο 2003-2008 τετραπλασιάστηκε σε πέντε χρόνια. Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό στην Ευρωζώνη συμμετοχής καταναλωτικών δανείων στο σύνολο της ιδιωτικής κατανάλωσης. Από 9,8% το 2001 φτάσαμε το 2008 στο 21%, Τα νούμερα αυτά δείχνουν πως, με την απουσία μηχανισμών εποπτείας, ρύθμισης και πρόληψης καθώς και την απουσία υπεύθυνου δανεισμού και ενεργού καταναλωτικού κινήματος δημιουργήθηκε μία φούσκα στην καταναλωτική πίστη, η οποία έσκασε, μόλις άλλαξαν οι συνθήκες το 2008.

Πριν ξεκινήσουμε την παρουσίαση το νομοσχεδίου, επιτρέψτε μου να σας διαβάσω μία από τις πολλές επιστολές που λάβαμε, κατά τη διαβούλευση, από μία συμπολίτη μας:

«Ο πατέρας μου έχει στεγαστικό δάνειο 190.000 ευρώ, το οποίο πλέον δεν μπορεί να αποπληρώσει. Είναι 68 χρονών με μόνο εισόδημα τη σύνταξή του 780 ευρώ. Το μόνο περιουσιακό του στοιχείο είναι ένα σπίτι 210 τ.μ., μέσα στο οποίο μένω κι εγώ με τρία παιδιά. Οι μηνιαίες δόσεις είναι 1500 ευρώ. Μέχρι τώρα τα πληρώναμε παίρνοντας πότε δάνειο από μια τράπεζα πότε από άλλη, γιατί κι ο μισθός μου δεν έφτανε. Αυτή τη στιγμή είμαι κι εγώ υπερχρεωμένη και είμαστε σε απόγνωση. Δε σκέφτομαι τίποτα άλλο παρά μόνο πως θα ζήσω τα παιδιά μου. Είναι το μόνο που μας κρατάει πια στη ζωή.»

Η κραυγή αυτή αγωνίας της συμπολίτη μας, το δράμα αυτών των οικογενειών αναδεικνύει τη σημασία και την αναγκαιότητα του ρυθμιστικού ρόλου του κράτους. Στις κρίσιμες συνθήκες που βρισκόμαστε έχουμε μεγαλύτερο ακόμη χρέος να στηρίξουμε τους αδύναμους συμπολίτες μας, να τους διασφαλίσουμε ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης, να προάγουμε την επανένταξη και συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα. Έχουμε ευθύνη να εμβαθύνουμε την οικονομική δημοκρατία και να κατοχυρώσουμε όσο είναι δυνατό το κοινωνικό δικαίωμα σ' ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης».

Ακολουθεί το πλήρες κείμενο της συνέντευξης τύπου

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Καλό μεσημέρι. Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που είστε όλοι εδώ σήμερα. Σήμερα ψηφίστηκε και στο σύνολό του το σχέδιο νόμου για τη ρύθμιση χρεών των υπερχρεωμένων καταναλωτών, των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

Το σχέδιο νόμου θα δημοσιευτεί τις επόμενες μέρες στο ΦΕΚ. Προβλέπεται η εφαρμογή του, η έναρξη της ισχύος του, από την 1η Σεπτεμβρίου όσον αφορά τον εξώδικο συμβιβασμό και από τις αρχές Ιανουαρίου όσον αφορά την υποβολή των αιτήσεων στα δικαστήρια.

Ψηφίστηκε με πολύ σημαντικές αλλαγές, που ενισχύουν και βελτιώνουν τη θέση των οφειλετών και καθιστούν το νόμο πιο αποτελεσματικό και ακόμη πιο αξιοποιήσιμο πιστεύουμε για τους οφειλέτες.

Στη σημερινή μας συνάντηση έχουμε καλέσει και τους εκπροσώπους των Ενώσεων Καταναλωτών και των Ομοσπονδιών, γιατί πλέον οι Ενώσεις Καταναλωτών καλούνται να αναλάβουν και μια σημαντική ευθύνη όσον αφορά την εφαρμογή αυτού του νόμου.

Έχουν καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία της μεσολάβησης και στην υποστήριξη της εφαρμογής του. Και αποβλέπει και το Υπουργείο μας στη στενή

συνεργασία με τις Ενώσεις Καταναλωτών, αλλά και με άλλους φορείς για την αξιοποίηση αυτών των διαδικασιών.

Τις Ομοσπονδίες και τις Ενώσεων Καταναλωτών εκπροσωπούν στην συνάντησή μας ο κ. Τσεμπερλίδης από το ΚΕΠΕ, η κα Καλαποθαράκου από την ΕΚΠΟΙΖΩ και την ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ, ο κ. Μπαλωμένος από το ΙΝΚΑ, η κα Λιακοπούλου επίσης από το ΙΝΚΑ, ο κ. Κρητικός και ο κ. Γεωγλερής από την Εθνική Ομοσπονδία Δανειοληπτών.

Θα ήθελα να δώσω τώρα το λόγο στην κα Υπουργό για να σας παρουσιάσει τις ρυθμίσεις.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ευχαριστώ πολύ. Θέλω να πω ότι σήμερα είναι πραγματικά μια πολύ σημαντική μέρα. Ψηφίστηκε ήδη στη Βουλή τόσο στο σύνολο του όσο και επί των άρθρων το σχέδιο νόμου για τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο πια έρχεται να αντιμετωπίσει ένα από τα μεγαλύτερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα στη χώρα μας, το πρόβλημα της υπερχρέωσης, κατά τρόπο ουσιαστικό, σύγχρονο, θεσμικό, εναρμονισμένο με τις επιταγές ενός σύγχρονου κράτους δικαίου.

Το σχέδιο νόμου αυτό, το νομοσχέδιο πια, και οι ρυθμίσεις του, δεν απευθύνονται σε όλους. Δεν απευθύνεται σε όποιον έχει κάποιο χρέος στις Τράπεζες. Δίνει τη δυνατότητα σε όσους έχουν αποδεδειγμένη αδυναμία να ανταπεξέλθουν στην αποπληρωμή των χρεών τους, να εξοφλήσουν μέρος των χρεών τους και μετά από τέσσερα χρόνια να απαλλαγούν από αυτά.

Καθιερώνει για πρώτη φορά στη χώρα μας τη δυνατότητα του φυσικού προσώπου να απαλλάσσεται από τα χρέη του, τη δυνατότητα δηλαδή της πτώχευσης του ιδιώτη, όταν δεν υφίστανται περιουσιακά στοιχεία για την ικανοποίηση τους και δεν επαρκούν προς τούτο ούτε τα τρέχοντα ούτε τα προσδοκώμενα εισοδήματα του οφειλέτη.

Καλύπτει ένα μεγάλο θεσμικό κενό στη χώρα μας, που όλες σχεδόν οι ανεπτυγμένες χώρες το είχαν καλύψει εδώ και δεκαετίες. Ενισχύει τη διαπραγματευτική δύναμη του δανειολήπτη, ιδιαίτερα απέναντι στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Εμβαθύνει έτσι αυτό που ονομάζω «οικονομική δημοκρατία». Και ταυτόχρονα κατοχυρώνει το κοινωνικό δικαίωμα κάθε πολίτη σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.

Πριν παρουσιάσουμε τις διατάξεις και τις βασικές αρχές του νομοσχεδίου, έτσι όπως τελικά ψηφίστηκε, επιτρέψτε μου να διαβάσω μια από τις πολλές επιστολές που λάβαμε κατά τη διαβούλευση από μια συμπολίτη μας.

Λέει: «Ο πατέρας μου έχει στεγαστικό δάνειο 190.000 €, το οποίο πλέον δεν μπορεί να αποπληρώσει. Είναι 68 ετών, με μόνο εισόδημα τη σύνταξη του 780 €. Το μόνο

περιουσιακό του στοιχείο είναι ένα σπίτι 210 τ.μ., μέσα στο οποίο μένω και εγώ με τα τρία παιδιά μου.

Οι μηνιαίες δόσεις είναι 1.500 €. Μέχρι τώρα τα πληρώναμε παίρνοντας τότε δάνειο από μια Τράπεζα τότε από άλλη, γιατί και ο μισθός μου δεν έφτανε. Αυτή τη στιγμή είμαι και εγώ υπερχρεωμένη και είμαστε σε απόγνωση. Δεν σκέφτομαι τίποτα άλλο παρά μόνο πώς θα ζήσω τα παιδιά μου. Είναι το μόνο που μας κρατάει πια στη ζωή».

Η κραυγή αυτή αγωνίας της συμπολίτη μας, το δράμα αυτών των οικογενειών, αναδεικνύει τη σημασία και την αναγκαιότητα του ρυθμιστικού ρόλου του κράτους. Στις κρίσιμες συνθήκες που βρισκόμαστε, έχουμε ακόμα μεγαλύτερο χρέος να στηρίξουμε τους αδύναμους συμπολίτες μας, να διασφαλίσουμε ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης, να προάγουμε την επανένταξη και τη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα.

Έχουμε ευθύνη να εμβαθύνουμε την οικονομική δημοκρατία και να κατοχυρώσουμε όσο είναι δυνατόν σ' αυτές τις δύσκολες στιγμές ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για όλους. Και με αυτές τις λίγες εισαγωγικές σκέψεις, επιτρέψτε μου να μπω κατ' ευθείαν στην ουσία του νόμου, ο οποίος ψηφίστηκε.

Όπως είπαμε, η Πολιτεία παρεμβαίνει και διασφαλίζει το κοινωνικό δικαίωμα στην αξιοπρεπή διαβίωση και ενισχύει την οικονομική δημοκρατία. Πώς το κάνει αυτό; Διασφαλίζοντας το δικαίωμα των υπερχρεωμένων πολιτών να ρυθμίσουν και να απαλλαγούν από τα χρέη τους, δίνοντας τους δηλαδή μια δεύτερη ευκαιρία να επανενταχθούν στην οικονομική ζωή.

Και, δεύτερον, ενισχύοντας τη διαπραγματευτική τους δύναμη με ισότιμους όρους πια στην αγορά. Και το κράτος έρχεται να ρυθμίσει τις σχέσεις μεταξύ χρηματοπιστωτικού συστήματος και καταναλωτών.

Το σχέδιο νόμου για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά φέρνει την χώρα ένα βήμα μπροστά. Για πρώτη φορά, όπως είπαμε, η Ελλάδα αποκτά ένα θεσμικό πλαίσιο που δίνει μια ρεαλιστική διέξοδο στους υπερχρεωμένους πολίτες και τους επαγγελματίες. Να διευκρινίσουμε εδώ ότι οι έμποροι καλύπτονται από την πτωχευτική ιδιότητα που έχουν.

Το νομοσχέδιο αυτό όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής τους καλύπτει όλους τους άλλους. Καλύπτει και τους μικροέμπορους, καλύπτει και τους πρώην έμπορους οι οποίοι έχουν χάσει την πρώην πτωχευτική ιδιότητα. Δεν καλύπτει αυτούς που έχουν πτωχευτική ιδιότητα διότι σε αυτή την περίπτωση όλα όσα προβλέπονται εξασφαλίζονται με άλλο θεσμικό πλαίσιο.

Οι υπερχρεωμένοι πολίτες αποκτούν, όπως είπαμε, διαπραγματευτική δύναμη απέναντι στους πιστωτές, δυνατότητα να σχεδιάσουν και πάλι τη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή και να απαλλαγούν από τα οικονομικά βάρη του παρελθόντος, που τους οδηγούν στο περιθώριο. Θα κάνουμε πρώτα μια συνοπτική παρουσίαση και μετά θα παρακαλέσω τον Δημήτρη Σπυράκο να κάνει μια πιο αναλυτική παρουσίαση.

Ποιοι υπάγονται; Φυσικά πρόσωπα, καταναλωτές και επαγγελματίες, με εξαίρεση όπως είπαμε τους εμπόρους, που βρίσκονται σε αποδεδειγμένη μόνιμη αδυναμία να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους. Ποια χρέη υπάγονται; Όλα τα χρέη. Καταναλωτικά, στεγαστικά, με εξαίρεση οφειλές από αδικοπραξία, διοικητικά πρόστιμα, φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

Ρύθμιση χρεών. Γίνεται η εξόφληση μέρους των χρεών για 4 έτη, εφ' όσον οι οφειλέτες ανταποκριθούν στη ρύθμιση, με απαλλαγή από το υπόλοιπο μέρος των χρεών. Αυτό είναι το αποτέλεσμα του όλου εγχειρήματος. Το ύψος της μηνιαίας καταβολής καθορίζεται από το Ειρηνοδικείο με βάση το εισόδημα του οφειλέτη, αφού ληφθούν υπόψη οι ιδιωτικές ανάγκες του ιδίου και των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς του.

Κατά το διάστημα της εξυπηρέτησης του χρέους διαφυλάσσεται ένα ελάχιστο επίπεδο οικονομικής διαβίωσης. Αυτές οι δυο βασικές ρυθμίσεις αφορούν στο τέλος της διαδικασίας.

Πώς ξεκινάει όμως κάποιος; Ξεκινάει με έναν εξωδικαστικό συμβιβασμό. Γίνεται δηλαδή προσπάθεια εξωδικαστικού συμβιβασμού βάσει της πρότασης διευθέτησης των χρεών. Δεδομένης της ψήφισης του σχεδίου νόμου σήμερα, από 1^η Σεπτεμβρίου μπορεί να ξεκινήσει πια κάποιος δανειολήπτης τις διαδικασίες του εξωδικαστικού συμβιβασμού.

Ήδη μαζί με τις καταναλωτικές ενώσεις και μαζί με τους δικηγορικούς συλλόγους κάνουμε μια προσπάθεια να φτιάξουμε ένα πανελλαδικό δίκτυο για την πρόσληψη και αντιμετώπιση της υπερχρέωσης, που θα συνδράμει, θα στηρίζει και θα βοηθά τους καταναλωτές σε όλη αυτή τη διαδικασία.

Ποιες είναι οι ενέργειες στις οποίες πρόκειται να προβούμε; Μια έκδοση φυλλαδίου, μια ειδική τηλεφωνική γραμμή, μια έκδοση υποδειγμάτων για τον φιλικό διακανονισμό με σχέδιο ρύθμισης οφειλών και υποβολής αίτησης. Στήνουμε ένα δίκτυο παροχής συμβουλών σε υπερχρεωμένους δανειολήπτες και έχει ενταχθεί μια σχετική δράση στο ΕΣΠΑ, για την οποία διενεργείται προσεχώς ένας διαγωνισμός.

Ξεκινήσαμε ήδη επικοινωνία με τους δικηγορικούς συλλόγους για τη σύσταση υπηρεσιών που θα μπορούν να παρέχουν δωρεάν υπηρεσίες διαμεσολάβησης και εξώδικου συμβιβασμού. Και θέλω να θυμίσω ότι υπάρχει ήδη η δυνατότητα και κάποιων πόρων, τους οποίους τα δικαστήρια έχουν προς αυτόν τον σκοπό, για να μπορέσουν να καλύψουν νομικά με κάποιο ποσό δικηγόρους, οι οποίοι θα συνδράμουν ανθρώπους που έχουν αποδεδειγμένη αδυναμία να πληρώσουν.

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή αναλαμβάνει τον συντονισμό των Επιτροπών Φιλικού Διακανονισμού, καθώς υπάγονται σ' αυτόν. Οι Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού πρόκειται να λειτουργήσουν μετά τον «Καλλικράτη», καθώς από 1.1.2011 μεταφέρονται από τις Νομαρχίες στους Δήμους και, άρα, δεν μπορούμε να τις ενεργοποιήσουμε αμέσως. Αλλά αυτό, όπως είπαμε, πρόκειται να γίνει αμέσως μετά τον «Καλλικράτη».

Θα αναρτηθεί προσεχώς στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή ένα ειδικό πρόγραμμα που θα βοηθάει τους οφειλέτες, δηλώνοντας και συμπληρώνοντας τα στοιχεία που είναι απαραίτητα, για να έχουν μια εκτίμηση ως προς τις καταβολές με τις οποίες μπορούν να ανταποκριθούν σε μια ρύθμιση οφειλών.

Πρόκειται να εκδοθούν αμέσως όλες οι απαραίτητες εγκύκλιοι, ώστε τα Ειρηνοδικεία να έχουν διαμορφώσει μέχρι τα τέλη του έτους τις κατάλληλες γραμματειακές υποδομές για την υποβολή των αιτήσεων και το άνοιγμα των σχετικών φακέλων.

Και προχωράμε αμέσως στην προκήρυξη των 80 νέων θέσεων Ειρηνοδικών και σε συνεργασία με τη Σχολή Δικαστών σε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης των παλαιότερων Ειρηνοδικών που θα αναλάβουν την εκδίκαση των υποθέσεων στις διατάξεις του νέου νόμου.

Τα λέω αυτά, γιατί ένα από τα μεγάλα ζητούμενα σε αυτή την προσπάθεια εξωδικαστικού συμβιβασμού, αλλά και μετά σε όλη την πορεία εκδίκασης και λήψης αποφάσεων, ήταν πως θα μπορέσουν να στηριχθούν οι δανειολήπτες, προκειμένου να προχωρήσουν σ' αυτές τις διαδικασίες.

Ακριβώς γι' αυτό, μαζί με τις καταναλωτικές ενώσεις, μαζί με τους δικηγορικούς συλλόγους, πιάνουμε δουλειά αμέσως μετά για να στήσουμε αυτό το δίκτυο με συντονιστή τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

Αρχίζει λοιπόν ο εξωδικαστικός συμβιβασμός. Δίνεται η δυνατότητα αναστολής στον δανειολήπτη, με χορήγηση αναστολής της αναγκαστικής εκτέλεσης από το Ειρηνοδικείο, με διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων, βάσει πιθανολόγησης της θετικής έκβασης της υπόθεσης.

Ποιες θα είναι οι συνέπειες της χορήγησης της αναστολής. Ουσιαστικά το πάγωμα καταβολών με εξαίρεση τις δόσεις στεγαστικών δανείων ή τμήματος αυτών κατά την κρίση του δικαστηρίου.

Με νομοτεχνική βελτίωση που επιφέραμε σήμερα ουσιαστικά αλλάξαμε κάποιους από τους όρους και τους κάναμε ακόμα πιο ευνοϊκούς προς τους οφειλέτες, έτσι ώστε το Ειρηνοδικείο να κρίνει το τμήμα των δόσεων ακόμα και για τα στεγαστικά δάνεια ή και τη δόση που μπορεί ο οφειλέτης να πληρώσει.

Μετά την αναστολή, όπως είπαμε, πηγαίνουμε στη ρύθμιση των χρεών μετά από αίτημα στο Ειρηνοδικείο, το οποίο καθορίζει το ύψος της μηνιαίας καταβολής, και δίνουμε τη δυνατότητα στην εξαίρεση της κύριας ή και μοναδικής κατοικίας από τη ρευστοποίηση. Πάλι αυτό είναι μια σημαντική νομοτεχνική βελτίωση η οποία έγινε.

Κάποιος, ο οποίος νοικιάζει ένα σπίτι στην Αθήνα, αλλά η μοναδική του κατοικία είναι στο χωριό, να μπορεί κι αυτό να το προστατέψει. Ήταν ένα αίτημα των Ενώσεων στη διαβούλευση που έγινε στη Βουλή και έγινε αποδεκτό. Και η εξαίρεση αυτή γίνεται με εξόφληση χρέους μέχρι το 85% της εμπορικής αξίας της κατοικίας με ευνοϊκούς όρους για διάστημα 20 ετών.

Το χρονοδιάγραμμα. Όπως είπαμε, από 1^η Σεπτεμβρίου μπορεί να αρχίσει η διαδικασία εξωδικαστικού συμβιβασμού. Από αρχές Ιανουαρίου 2011, που θα έχουν ολοκληρωθεί όλες οι προϋποθέσεις δράσεις, μπορεί να γίνει η έναρξη υποβολής αιτήσεων στο Δικαστήριο, στο Ειρηνοδικείο, για τη ρύθμιση των οφειλών.

Θα ήθελα πριν δώσω το λόγο στο Δημήτρη Σπυράκο, για να προχωρήσει λίγο στα πιο τεχνικά ζητήματα, να πω ότι αυτό το σχέδιο νόμου, αυτός ο νόμος πια του κράτους, δίνει πραγματικά τη δυνατότητα σε πολλούς συμπολίτες μας να ελπίσουν ότι απαλλαγμένοι από τα χρέη τους μπορούν να ξεκινήσουν πάλι και να ενταχθούν στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

Βγάζει μια μεγάλη θηλιά από το λαιμό τους, ένα βραχνά. Δεν είναι, όπως είπαμε, για όλους τους δανειολήπτες, είναι γι' αυτούς που έχουν αποδεδειγμένη αδυναμία να πληρώσουν τα χρέη τους. Δεν ικανοποιούνται όσοι θέλανε ίσως να μην πληρώσουν, αλλά ικανοποιούνται αυτοί που πραγματικά πρέπει να μην πληρώσουν, ακριβώς επειδή το εισόδημά τους και τα περιουσιακά τους στοιχεία είναι τέτοια που δεν τους επιτρέπουν να πληρώσουν.

Προστατεύονται ταυτόχρονα τα πιστωτικά ιδρύματα. Σε όλες τις ρυθμίσεις υπάρχει πρόβλεψη, ώστε πραγματικά τα πιστωτικά ιδρύματα να προστατεύονται, να μην υπάρχει κατάχρηση των ρυθμίσεων, ενώ προβλέπονται και αυστηρές ποινές και αυστηροί

όροι για κάποιον που θα θελήσει να χρησιμοποιήσει τις ρυθμίσεις και τις δυνατότητες που δίνει ο νόμος αυτός για δόλιο σκοπό.

Πραγματικά πιστεύω ότι είναι μια ιστορική στιγμή. Θέλω να ευχαριστήσω πάρα πολύ τις Ενώσεις που είναι σήμερα εδώ, στο τραπέζι γύρω μας, για τον αγώνα που δώσανε, για τη στήριξη εδώ και ένα χρόνο στην πρωτοβουλία αυτή και πιστεύω ότι είναι μία κατάκτηση όλων μας, όλων των φορέων οι οποίοι νοιάζονται και προσπαθούν να κατοχυρώσουν, όσο είναι δυνατόν, ένα κοινωνικό κράτος δικαίου στον τόπο μας.

Δημήτρη, έχεις το λόγο.

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Ευχαριστώ. Θα προσπαθήσω και εγώ συμπληρώνοντας να δώσω ένα περίγραμμα της διαδικασίας που ακολουθείται για τη ρύθμιση των χρεών, μετά τη θέση σε ισχύ αυτού του νόμου.

Όπως ανέφερε και η κα Υπουργός, ο νόμος πια προβλέπει την έναρξη των διαδικασιών για τον εξώδικο συμβιβασμό την 1^η Σεπτεμβρίου και τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεων από τις αρχές Ιανουαρίου. Αυτό το διάστημα είναι απαραίτητο, προκειμένου να προλάβουν να οργανωθούν και τα Δικαστήρια, οι γραμματειακές υποδομές, ώστε να λειτουργήσουν στην υποδοχή των αιτήσεων και στην επεξεργασία των φακέλων.

Όμως, αυτό το διάστημα οι δανειολήπτες, οι οφειλέτες έχουν πλήρη προστασία όσον αφορά την κύρια κατοικία τους, δηλαδή με ρητή διάταξη που έχει ο νόμος προβλέπεται ότι απαγορεύεται, ανεξαρτήτως άλλης προϋπόθεσης, οποιοσδήποτε πλειστηριασμός σπιτιού που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία για τον οφειλέτη. Συνεπώς, αυτό το μεταβατικό χρονικό διάστημα είναι απόλυτα προστατευμένοι οι οφειλέτες.

Ο εξωδικαστικός συμβιβασμός έχει σχεδιαστεί στο σχέδιο νόμου κατά τρόπο απλό, γιατί θεωρήσαμε ότι αυτό που προέχει είναι, όχι να επιβαρύνουμε με κανόνες τη διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού, γιατί αυτό θα συνεπαγόταν και σημαντικά έξοδα και επιβάρυνση της διαδικασίας, αν έπρεπε να προβαίνει ο δανειολήπτης σε επιδόσεις κατά τη διάρκεια του εξωδικαστικού συμβιβασμού, αλλά το σχέδιο νόμου να δίνει, και εκεί δώσαμε το βάρος, σημαντικά κίνητρα και στα δυο μέρη να έρθουν σε μία επικοινωνία.

Πιστεύουμε ότι είναι προς το συμφέρον των τραπεζών, των πιστωτικών ιδρυμάτων να κάτσουν να συζητήσουν με τους οφειλέτες για τη ρύθμιση των χρεών, για τον απλούστατο λόγο ότι ακολουθεί μια διαδικασία όπου πλέον τα πάντα θα ρυθμιστούν από το Δικαστήριο. Είναι λοιπόν προς το συμφέρον και των δυο μερών να επιδιώξουν μια συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς.

Εδώ ένα σημαντικό ρόλο καλούνται να αναπτύξουν οι Ενώσεις Καταναλωτών, ο Συνήγορος του Καταναλωτή, οι Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού, ο Τραπεζικός Διαμεσολαβητής. Η προσπάθεια εξώδικου συμβιβασμού πρέπει να έχει γίνει τους τελευταίους έξι μήνες, μπορεί να γίνει δηλαδή και λίγες μέρες πριν την υποβολή της αίτησης, και είναι προϋπόθεση για να υποβληθεί μία βεβαίωση από αυτούς τους φορείς ότι απέτυχε η προσπάθεια του εξώδικου συμβιβασμού.

Η διαδικασία που ακολουθεί έχει σχεδιαστεί με τρόπο ώστε να μην επιβαρύνεται ο δανειολήπτης, να γίνεται όσο πιο απλά γίνεται, χωρίς πρόσθετες επιδόσεις, χωρίς πρόσθετες ενέργειες. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί εδώ δεν έχουμε να κάνουμε με μια διαφορά ανάμεσα στον οφειλέτη και σε ένα δανειστή, αλλά είναι πολλά πρόσωπα τα οποία εμπλέκονται σε αυτή τη διαδικασία και είναι ήδη μια πολύπλοκη υπόθεση όλοι αυτοί οι άνθρωποι να έρθουν σε μια κοινή λύση.

Ωστόσο, η διαδικασία έχει σχεδιαστεί με αυτό τον τρόπο, ώστε να τρέχουν με ένα αυτοματισμό οι διάφορες φάσεις της, χωρίς να επιβαρύνεται ο καταναλωτής. Έτσι, από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση στο Δικαστήριο, ο νόμος προβλέπει ότι τον πρώτο μήνα επιδίδεται η αίτηση μαζί με το σχέδιο διευθέτησης των οφειλών, η πρόταση δηλαδή του οφειλέτη για τη ρύθμιση των χρεών.

Το δεύτερο μήνα από την υποβολή της αίτησης, οι δανειστές, οι πιστωτές απαντούν αν δέχονται ή όχι την πρόταση του οφειλέτη και έχει ανοιχτεί ένας φάκελος στη Γραμματεία του Δικαστηρίου, όπου προσέρχονται οι οφειλέτες και καταθέτουν την πρότασή τους, αν δέχονται ή όχι το συμβιβασμό. Σε περίπτωση που δε δέχονται το συμβιβασμό, μπορούν να κάνουν πρόταση τροποποίησης.

Αφού περάσουν αυτοί οι δύο μήνες από την υποβολή της αίτησης, το πρώτο μισό του τρίτου μήνα δηλαδή, ο οφειλέτης μπορεί να κάνει μία βελτιωμένη πρόταση. Να τροποποιήσει την αρχική του πρόταση και να επιδιώξει να έχει τη συναίνεση όσο γίνεται περισσότερων δανειστών. Μετά την πάροδο αυτού του δεκαπενθημέρου, του πρώτου μισού του τρίτου μήνα, οι δανειστές έχουν πλέον είκοσι μέρες για να δηλώσουν στη Γραμματεία αν δέχονται ή όχι αυτή την τροποποιημένη πρόταση.

Για να επέλθει ο συμβιβασμός σε αυτό το στάδιο, δε χρειάζεται να συμφωνήσουν όλοι οι δανειστές, αρκεί να συμφωνήσει το 51% των απαιτήσεων. Θα πρέπει όμως να συμφωνήσουν οι ενυπόθηκοι δανειστές, αυτοί δηλαδή που έχουν εξασφαλίσεις πάνω σε ακίνητη περιουσία, γιατί αυτοί έχουν μια προνομιακή αντιμετώπιση λόγω των εξασφαλίσεων και θα πρέπει να έχουμε σε κάθε περίπτωση τη συναίνεσή τους.

Ο Δικαστής κοιτάζει από μόνος του πια αν έχουν δηλώσει συμφωνία οι δανειστές. Αν έχουν δηλώσει συμφωνία, επικυρώνει χωρίς να γίνει καμία δίκη το συμβιβασμό. Αν δεν έχει επέλθει συμφωνία, γίνεται η δίκη, η οποία έχει ορισθεί στο πρώτο εξάμηνο από την υποβολή της αίτησης.

Το Δικαστήριο ελέγχει πλέον αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις και, εφόσον κρίνει ότι πράγματι ο συγκεκριμένος οφειλέτης είναι σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών του, προχωρά στη ρύθμιση της οφειλής, καθορίζοντας το ποσό το οποίο αυτός μπορεί να καταβάλλει κάθε μήνα για τέσσερα χρόνια.

Αν υπάρχει ακίνητη περιουσία, διατάσσει τη ρευστοποίησή της. Εξαιρείται όμως, εφόσον το έχει δηλώσει ο οφειλέτης ότι επιθυμεί να κρατήσει την πρώτη, την κύρια κατοικία του, το ακίνητο που έχει και χρησιμεύει ως κατοικία του.

Όμως, με την τροποποίηση που ψηφίστηκε στη Βουλή δίνεται η δυνατότητα να σώσει, αν αυτός ο οφειλέτης μένει σε ένα ξένο σπίτι με μίσθωμα ή έχει κάποιο ακίνητο μακριά από τον τόπο διαμονής του, λόγω χάρη στην επαρχία, όπου μπορεί να έχει ένα σπίτι στο χωριό του, το μοναδικό ακίνητό του που μπορεί να χρησιμεύσει σαν κατοικία, ακόμη και αν δε διαμένει σε αυτό.

Προστατεύεται κάθε σπίτι το οποίο έχει τις προδιαγραφές της απαλλαγής με βάση το αφορολόγητο της πρώτης κατοικίας, προσαυξημένο όμως κατά 50%, δηλαδή το ελάχιστο. Ένας ο οποίος ζει μονήρης έχει σήμερα αφορολόγητο όριο 200.000 ευρώ. Σε αυτή την περίπτωση, προστατεύεται ένα σπίτι μέχρι της αξίας, με βάση την αντικειμενική αξία, 300 χιλιάδες ευρώ. Αν ασφαλώς έχει και περισσότερα μέλη η οικογένεια, αυξάνεται περαιτέρω αυτό το όριο.

Εφόσον τηρήσει τη ρύθμιση ο οφειλέτης, επέρχεται η απαλλαγή. Το Δικαστήριο πιστοποιεί με την πάροδο της τετραετίας ότι τηρήθηκαν οι όροι της ρύθμισης και απαλλάσσει τον οφειλέτη. Ο οφειλέτης μένει στον «ΤΕΙΡΕΣΙΑ» για τρία χρόνια από τη στιγμή που επέρχεται η απαλλαγή του. Δηλαδή μετά την πάροδο της τετραετίας και εφόσον έχει τηρήσει τη ρύθμιση, απαλλάσσεται από τα χρέη του από τη στιγμή της απαλλαγής και μένει στον ΤΕΙΡΕΣΙΑ για τρία ακόμη έτη αντί πέντε που προβλεπόταν αρχικά.

Αν τηρήσει την τετραετή ρύθμιση, ο οφειλέτης απαλλάσσεται από τα χρέη του, ανεξαρτήτως της εξυπηρέτησης του 85% των χρεών που αναλαμβάνει με την πρώτη κατοικία. Δηλαδή αν ένας οφειλέτης, να δώσω ένα παράδειγμα, είχε ένα σπίτι το οποίο άξιζε 100.000 ευρώ, αναλαμβάνει ένα χρέος 85.000 ευρώ, αυτά τα τέσσερα χρόνια με βάση το περίσσευμά του μπορεί να δώσει 20-30 χιλιάδες ευρώ, αν είχε μια οφειλή 300 χιλιάδων τα υπόλοιπα ποσά σβήνονται με την πάροδο της τετραετίας και η μοναδική οφειλή που θα

έχει είναι αυτό το στεγαστικό ουσιαστικά, το οποίο αναλαμβάνει να εξοφλήσει για να διατηρήσει την οικία του.

Νομίζω ότι με αυτές τις ρυθμίσεις, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί το νομοσχέδιο, η Ελλάδα είναι η τελευταία χώρα, η οποία εισάγει πτωχευτική νομοθεσία ρύθμισης οφειλών για τα φυσικά πρόσωπα, αξιοποιώντας όμως την εμπειρία όλων των προηγούμενων χωρών.

Είχαμε καλέσει σε μια εκδήλωση εκπροσώπους από άλλες χώρες, που μας ανέπτυξαν τα προβλήματα τα οποία είχαν και μας είχαν επισημάνει πόσο σημαντικό είναι να δίνουμε τη δυνατότητα σωτηρίας της κύριας κατοικίας, προκειμένου να εφαρμοστούν αυτές οι διατάξεις. Με την ψήφιση αυτού του σχεδίου νόμου, η Ελλάδα έχει αυτή τη στιγμή μία από τις προοδευτικότερες, αν όχι την προοδευτικότερη, νομοθεσίες στην Ευρώπη για τη ρύθμιση οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

Και όλοι προσβλέπουμε και θεωρούμε ότι τώρα πιάνουμε δουλειά. Τώρα που ψηφίζεται αυτό το σχέδιο νόμου, έχουμε όλοι την ευθύνη και την υποχρέωση να μεριμνήσουμε για την εφαρμογή αυτού του νόμου και προσβλέπουμε και θεωρούμε πολύ σημαντική και τη συνεργασία των ενώσεων καταναλωτών.

Πιστεύουμε ότι και τα πιστωτικά ιδρύματα θα συνεργαστούν προς αυτή την κατεύθυνση, γιατί είναι προς το συμφέρον τους να εφαρμοστεί αυτός ο νόμος και να μπορέσουν αυτοί οι άνθρωποι να ρυθμίσουν τις οφειλές τους, να μπουν σε έναν προγραμματισμό εξυπηρέτησης των οφειλών στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους.

Και πιστεύουμε ότι θα έχουμε μία γόνιμη συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Ευχαριστώ.

Ν. ΤΣΕΜΠΕΡΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ. Κυρία Υπουργέ, κύριε Γενικέ, αγαπητοί φίλοι, κυρίες και κύριοι, κατ' αρχήν να δηλώσουμε ότι θα στηρίξουμε το νόμο πλέον, γιατί το θεωρούμε ένα σημαντικό βήμα στην προστασία του καταναλωτή. Αλλά για να καταλάβουμε το μέγεθος αυτής της προσπάθειας, ίσως πρέπει να αναφερθούν μερικά στοιχεία που έχουν να κάνουν με το πιο ισχυρό λόμπι που έχουμε αντιμετωπίσει και σε εθνικό, αλλά και σε ευρωπαϊκό, επίπεδο.

Το 2005, το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών έβαλε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το ζήτημα του Πτωχευτικού Δικαίου, όχι γεννώντας μια πρωτόγνωρη ιδέα. Ήταν μια εμπειρία από το εξωτερικό. Δεν βρήκε αυτιά ανοιχτά, παρά μόνο στο κόμμα της σημερινής Κυβέρνησης. Εδώ θα θυμίσω ότι κατατέθηκε μια πρόταση, η οποία απορρίφθηκε από την προηγούμενη Κυβέρνηση.

Άρα αυτό ήταν θετικό, γιατί δημιουργούσε μια δέσμευση, πέρα από το ότι η σημερινή συγκυρία έκανε πιο δύσκολο να εφαρμοστεί ένα τέτοιο νομοσχέδιο. Η προσπάθειά μας το 2005 ξεκίνησε με τη λογική βλέποντας ότι η απελευθέρωση της καταναλωτικής πίστης στην Ελλάδα άρχισε να δημιουργεί τρομακτικά προβλήματα σε ένα χώρο που δεν υπήρχαν ρυθμίσεις.

Να φανταστείτε ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο το θεσμικό πλαίσιο αναμορφώνεται περίπου ανά τριετία. Με τις τράπεζες δεν καταφέραμε σε μια δεκαετία να βάλουμε ένα ρυθμιστικό πλαίσιο σε απλά πράγματα, σε αυτονόητα πράγματα. Στην Οδηγία που πέρασε τελευταία το μόνο που καταφέραμε να περάσουμε είναι, ενώ θέλαμε την υπεύθυνη δανειοδότηση, δηλαδή την ευθύνη από πλευράς τραπεζών κι αυτό γιατί; Γιατί αυτά τα ληστρικά επιτόκια που υπάρχουν επικαλούνταν πάντοτε το πρόβλημα των επισφαλειών που υπάρχουν στην καταναλωτική πίστη. Το μόνο που καταφέραμε να περάσουμε, είναι ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει η προσυμβατική ενημέρωση. Αυτή είναι η ευθύνη των τραπεζών, αυτό είναι το βήμα που κάνανε πίσω. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι είναι, όχι προστασία του καταναλωτή, αλλά ενδυνάμωση του καταναλωτή, και αυτό είναι ένα βήμα πίσω για την Ευρώπη που θέλαμε τόσα χρόνια.

Άρα, τονίζοντας αυτό το στοιχείο, ότι απέναντί μας έχουμε ένα πολύ ισχυρό λόμπι, θεωρούμε ότι είναι ένας έμμεσος τρόπος ρύθμισης του χρηματοπιστωτικού τομέα που θα τους βάλει προ των ευθυνών τους, γιατί αυτές οι ρυθμίσεις εξαναγκάζουν αυτούς που μέχρι σήμερα δεν ενδιαφέρονταν εάν κάποιος είχε τα στοιχεία εκείνα ώστε να τον δανείσουν, γιατί έμπαινες σε μια τράπεζα που δεν σου έδινε μια κάρτα ή ένα δάνειο και έμπαινες στο διπλανό κατάστημα ηλεκτρονικών και έβγαζες ό,τι ήθελες, από κάρτα μέχρι δάνειο.

Αυτό το πρόβλημα το μετέφεραν στους καταναλωτές μαζί με τα ληστρικά επιτόκια, που ισχύουν ακόμα και σήμερα, και είναι μια πρόκληση την οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Δείχνει τη σημαντικότητα αυτού του νομοθετικού πλαισίου, θα έλεγα.

Η ρύθμιση δεν υπάρχει στην Οδηγία της Ευρώπης ούτε για τη στεγαστική πίστη. Αναφέρεται μόνο στην καταναλωτική πίστη. Είναι ένας τομέας που η στεγαστική πίστη συνδυάζει και άλλα προϊόντα, άρα μας δημιουργεί πάρα πολλά προβλήματα.

Και κλείνω λέγοντας ότι εμείς θα στηρίξουμε αυτή την ιστορία. Επειδή είναι για πρώτη φορά που εφαρμόζεται, αυτή η χοάνη που θα ξεκινήσει, μιας και θεωρείται ότι οι περισσότεροι μπορούν να ενταχθούν, θα γίνει το πρώτο φιλτράρισμα που πρέπει να γίνει εξωδικαστικά και θα προσπαθήσουμε να βοηθήσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο και

στην ενημέρωση, αλλά και στην εξειδίκευση, ανάλογα φυσικά με τις δυνατότητές μας, ώστε όταν φτάσουμε στο δεύτερο στάδιο, στη δικαιοσύνη να μην την μπλοκάρουμε.

Γι' αυτό θέλουμε τα μέσα ενημέρωσης να βοηθήσουν σ' αυτά τα δύο βασικά που έβαλε η κα Υπουργός, ότι δεν αφορά όλους, όποιος χρωστάει δεν βρήκε τώρα τη λύση για να μην πληρώσει, αλλά αφορά συγκεκριμένες ομάδες, και αυτή η ενημέρωση πρέπει να περάσει στους καταναλωτές. Ευχαριστώ πολύ.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα ήθελα να προσθέσω κάτι, το οποίο ανέφερα χθες στην ομιλία μου στη Βουλή και το είπε και ο κ. Τσεμπερλίδης. Η καταναλωτική πίστη στην Ελλάδα, την περίοδο 2003-2008, τετραπλασιάστηκε σε πέντε χρόνια. Φτάσαμε να έχουμε στην Ελλάδα το υψηλότερο ποσοστό στην Ευρωζώνη ιδιωτικής κατανάλωσης που χρηματοδοτείται από δάνεια καταναλωτικής πίστης. Στο σύνολο της ιδιωτικής κατανάλωσης, το ποσοστό που χρηματοδοτείται από καταναλωτικά δάνεια και κάρτες ανήλθε από 9,8% το 2001 στο 21% το 2008.

Ουσιαστικά, λόγω της απελευθέρωσης, με τον τρόπο που έγινε, λόγω της απουσίας μηχανισμών εποπτείας, ρύθμισης, πρόληψης και απουσία υπεύθυνου δανεισμού και ενεργού καταναλωτικού κινήματος, γιατί πραγματικά πρέπει να έχεις ένα καταναλωτικό κίνημα, το οποίο θα προλαμβάνει κι αυτό, θα συμβουλεύει τον δανειολήπτη, φτάσαμε στο σημείο να δημιουργηθεί μία φούσκα στην καταναλωτική πίστη. Η φούσκα αυτή έσκασε, μόλις άλλαξαν οι συνθήκες το 2008 και μείνανε όλοι με τα δάνεια χωρίς να μπορούν να τα ξεπληρώσουν.

Με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα πρόβλημα, το οποίο ουσιαστικά έδειχνε ότι απουσίαζε η εποπτεία και η ρυθμιστική παρέμβαση του κράτους καθώς και πρακτικές υπεύθυνου δανεισμού.

Και το δεύτερο που θα ήθελα να τονίσω, το οποίο πάλι το ανέφερα χθες είναι, ότι αυτός ήταν και ένας από τους λόγους για τους οποίους και ο παραγωγικός τομέας της οικονομίας αντιμετώπισε πρόβλημα. Γιατί αν πάρετε τις αποταμιεύσεις στο σύνολο του χρηματοπιστωτικού συστήματος. πόσες απ' αυτές τις αποταμιεύσεις κατευθύνθηκαν στις επιχειρήσεις, πόσες στους καταναλωτές, βλέπετε ότι είχαμε μία πολύ μεγάλη μείωση των αποταμιεύσεων, που κατευθύνθηκαν σε επιχειρηματικές δραστηριότητες και αντίθετα μεγάλη αύξηση στην καταναλωτική πίστη.

Και απλώς να πω για να το τεκμηριώσω αυτό που λέω, ότι το ποσοστό των επιχειρηματικών δανείων στο σύνολο των δανείων μειώθηκε από το 60%, που ήταν το 2003, στο 48% το 2009, είχαμε δηλαδή μία ουσιαστική μείωση δανείων για παραγωγή, για επενδύσεις κλπ. Άρα, πολλά από τα προβλήματα, τα οποία τα αναγνωρίζουμε τώρα εκ των

υστέρων, είχαν να κάνουν ακριβώς με την κατανομή των αποταμιεύσεων στην ελληνική οικονομία, στην έλλειψη πίστης για αναπτυξιακούς σκοπούς και στη δημιουργία αυτής της φούσκας της καταναλωτικής πίστης, η οποία αυτή τη στιγμή μας έφερε σ' αυτά τα αποτελέσματα.

Π. ΚΑΛΑΠΟΘΑΡΑΚΟΥ: Κυρία Υπουργέ, κύριε Γενικό θέλω να σας συγχαρώ κι εγώ με τη σειρά μου γι' αυτή την καινοτόμα νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία έλαβε αίσιο τέλος με κάποια καθυστέρηση κάποιων μηνών και με τη συμβολή και των Ενώσεων Καταναλωτών, όπου είχαμε αυτό το αποτέλεσμα.

Θέλω να σημειώσω και με ευχαρίστηση το γεγονός ότι συμπεριελήφθησαν στο τελικό σχέδιο οι παρατηρήσεις, τις οποίες κάναμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή και έτσι είναι αρκετά βελτιωμένο και άρτιο. Θα έχουμε, δηλαδή, σε λίγο ένα σύγχρονο, δίκαιο και με πρωτοποριακές διατάξεις νόμο γι' αυτό το πολύ σημαντικό θέμα της υπερχρέωσης των ελληνικών νοικοκυριών.

Γνωρίζετε ότι η ΕΚΠΟΙΖΩ είναι σχεδόν η μοναδική, θα έλεγα, οργάνωση που έχει αναδείξει αυτό το θέμα, έχει εντρυφήσει και ασχοληθεί εδώ και 15 χρόνια και έχει συμβάλει σημαντικά στη διαμόρφωση αυτού του νομοσχεδίου.

Επιπροσθέτως, εδώ και έξι μήνες λειτουργεί συμβουλευτική γραμμή καταναλωτών, όπου πραγματικά τρεις εθελοντές και ένας εργαζόμενος δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα τηλεφωνήματα, το πρόβλημα δηλαδή έχει διογκωθεί πάρα πολύ. Άρα η αναγκαιότητα είναι δεδομένη.

Οι Ενώσεις Καταναλωτών θα παίξουμε σημαντικό ρόλο, χρειάζεται όμως ευθύνη και ρεαλιστική προσέγγιση στο ζήτημα. Και στην πληροφόρηση που θα δώσουμε στον καταναλωτή και στην κατεύθυνση που θα δώσουμε.

Έτσι, λοιπόν, χρειάζεται να εκπαιδευτούν στελέχη των Ενώσεων Καταναλωτών που θα ασχοληθούν με το θέμα τούτο, να υπάρξει συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων: πολιτεία, Ενώσεις Καταναλωτών, Συνήγορος του Καταναλωτή, Τράπεζες, για να έχουμε το καλύτερο θεμιτό αποτέλεσμα, διότι η εφαρμογή του νόμου θα είναι το «Α» και το «Ω». Από εδώ και στο εξής αρχίζει η δουλειά.

Έτσι, λοιπόν, εμείς θα συμβάλουμε σαν ΕΚΠΟΙΖΩ και ως εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Καταναλωτών, θα συμβάλουμε όλοι στο να λειτουργήσει και να εφαρμοστεί ο νόμος αυτός με όλες μας τις δυνάμεις.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό να κάνουμε ρεαλιστικές προτάσεις, ώστε να λήγουν οι υποθέσεις των καταναλωτών στον εξωδικαστικό συμβιβασμό, πρέπει να επιμείνουμε πάρα πολύ για να αναπτυχθεί και στη χώρα μας ανάλογη κουλτούρα, που δεν

υπάρχει. Σ' αυτό, βέβαια, είναι καθοριστική και η συμμετοχή και η συμβολή των τραπεζών, που θεωρώ ότι θα πρέπει να αναπτύξουμε ένα διάλογο, ώστε να δείξουν μια ανάλογη προθυμία και μια διαχείριση τέτοια, ώστε πραγματικά να μην φτάνουν οι υποθέσεις στα δικαστήρια και να επιλύονται εξωδικαστικά. Ευχαριστώ.

Κ. ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ: Κυρία Υπουργέ, κύριε Γενικό Γραμματέα, αγαπητές φίλες και φίλοι, με τη σειρά μου κι εγώ εκ μέρους του INKA, θα ήθελα να συγχαρώ την κα Υπουργό για την πρωτοβουλία της αυτή και για την όλη της προσπάθεια να φέρει αυτό το νομοσχέδιο.

Χαιρετίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί πιστεύουμε ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση, γιατί καλύπτει πράγματι το θεσμικό κενό, το οποίο υπάρχει μέχρι σήμερα στη χώρα μας και γιατί βοηθάει στο να επιλυθεί ένα σύγχρονο κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο όλοι γνωρίζουμε.

Έχετε εικόνα για το τι γίνεται αυτή τη στιγμή. Υπάρχουν πάρα πολλά υπερχρεωμένα νοικοκυριά, υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι έχουν χάσει το βιοτικό τους επίπεδο, βρίσκονται σε απόγνωση και πιστεύουμε ότι αυτό το νομοσχέδιο θα συμβάλει πραγματικά στην καλύτερευση της ποιότητας της ζωής τους.

Δεν θέλω ως INKA να εισέλθω αναλυτικά στο νομοσχέδιο, άλλωστε ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας μας έχει τοποθετηθεί αναλυτικά κατά τη συζήτηση που έγινε για την επεξεργασία του νομοσχεδίου στη Βουλή με επίσημες προτάσεις και θα ήθελα να συγχαρώ και την κα Υπουργό, η οποία υιοθέτησε σημαντικό μέρος αυτών των προτάσεων και τις ενσωμάτωσε στο νομοσχέδιο.

Εκείνο που θέλω να δηλώσω κλείνοντας είναι ότι θα συμβάλουμε κι εμείς από την πλευρά μας με όλες μας τις δυνάμεις στη σωστή υλοποίηση και επιτυχία αυτού του νομοσχεδίου. Μία μόνο μικρή παρατήρηση, από μέρους σας να διασφαλίσετε ώστε να διεξαχθεί με σωστούς όρους η διαδικασία, όπου θα εμπλακούν οι Καταναλωτικές Ενώσεις και όλοι οι φορείς, οι οποίοι θα κληθούν να συμβάλουν στην υλοποίηση αυτού του νομοσχεδίου. Και πάλι συγχαρητήρια. Σας ευχαριστούμε.

ΕΥ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Κυρία Υπουργέ, κύριε Γενικό Γραμματέα και εμείς με τη σειρά μας σας συγχαίρουμε για την πρωτοβουλία σας αυτή και την προσπάθεια αυτή, η οποία πραγματικά καλύπτει ένα νομοθετικό κενό, που υπήρχε στη χώρα μας.

Γνωρίζετε, άλλωστε, ότι από την πρώτη στιγμή σταθήκαμε στο πλευρό σας και θα συνεχίζουμε να στεκόμαστε, διότι ξέρουμε τις ανυπέρβλητες δυσκολίες που αντιμετωπίσατε και έσωθεν και έξωθεν των τειχών, όμως εδώ ακριβώς είναι ο ρόλος των Καταναλωτικών Οργανώσεων και των Ενώσεων Δανειοληπτών, διότι κι αυτές με τη σειρά

τους πρέπει να παίζουν το ρόλο τους και φυσικά στο διαδικαστικό πλαίσιο, αλλά και στο πλαίσιο της κοινωνίας.

Διότι σας υπενθυμίζω ότι το 1998, όταν εκδόθηκε η ιστορική απόφαση του Αρείου Πάγου, που έκρινε ως παράνομα και καταχρηστικά τα τότε πανωτόκια και έγινε τότε μία προσπάθεια με το άρθρο 12 να αναιρεθεί η απόφαση αυτή, είμαστε η πρώτη οργάνωση, η Ένωση, που λειτουργώντας ακτιβιστικά καταλάβαμε τότε τα γραφεία του ΠΑΣΟΚ.

Επομένως, έχουμε τη δύναμη να σας στηρίξουμε. Τώρα, προχωρώντας επί της ουσίας της διαδικασίας, πραγματικά πρόκειται για έναν νόμο, ο οποίος είναι καινοτόμος, όμως θέλω να σας προϊδεάσω για ορισμένα πράγματα. Θα συναντήσει την ισχυρή αντίδραση εκ μέρους του τραπεζικού συστήματος. Ήδη διαβουλευόμαστε είτε με εκπροσώπους τραπεζών, είτε με εισπρακτικές εταιρείες και σας προϊδεάζω για ορισμένες από τις αντιδράσεις τους. Θα ακολουθήσουν πιθανόν εναρμονισμένες πρακτικές.

Ήδη σε πάρα πολλές περιπτώσεις, συναντάμε την αντίδραση, ότι για να κουβεντιάσουμε εξωδικαστικά θα πρέπει ο δανειολήπτης να καταβάλει το 20% της συνολικής οφειλής που οφείλει σε όλες τις Τράπεζες.

Επομένως, κατά πάσα πιθανότητα θα οδηγηθούμε σε δικαστική λύση. Εκεί ακριβώς θέλω να σας επισημάνω και ορισμένα σημεία, τα οποία κατά τη γνώμη μας ίσως χρειαστεί να τύχουν και ερμηνευτικών εγκυκλίων, όπως είχε γίνει και με προηγούμενες νομοθετικές διατάξεις.

Πρώτα – πρώτα, ως προς το θέμα των εγγυητών: Ως είναι γνωστό, λόγω του ότι στην ελληνική κοινωνία στην ουσία ακόμα η οικογένεια διατηρείται, ο πυρήνας της, η μάνα έχει εγγυηθεί στο παιδί ή οι γονείς, ο σύζυγος στη σύζυγο, επομένως θα έχουμε το φαινόμενο ένα μέλος της οικογένειας να απαλλάσσεται και το άλλο μέλος της οικογένειας να καλείται να πληρώσει πιθανότατα το 100% της οφειλής. Επομένως, εδώ ίσως χρειαστεί μια περαιτέρω δική σας πρωτοβουλία για να λυθεί το θέμα και το πρόβλημα αυτό.

Υπάρχει μετά το δικαίωμα της εφέσεως και της αναίρεσεως. Στο σημείο αυτό είναι αυταπόδεικτο ότι η ισχυρότερη πλευρά, δηλαδή αυτή των Τραπεζών, η οποία διαθέτει πολυπληθή νομικά Τμήματα, αλλά και άφθονα και οικονομικά μέσα, θα το ασκήσουν. Η ασθενέστερη πλευρά, που είναι ο δανειολήπτης και κυρίως ο μικροοφειλέτης, πιθανότατα δεν θα μπορέσει να ακολουθήσει από πλευράς εξόδων.

Επομένως, για να μην τύχουμε τέτοιων εναρμονισμένων πρακτικών, αν υπάρχουν κάποιες αυστηρές ασφαλιστικές δικλείδες, πιθανότατα να μπορέσουμε να το σταματήσουμε.

Ένα άλλο σημείο είναι επί ποίων ποσών θα γίνεται η προσπάθεια του συμβιβασμού των νόμιμων ή των παράνομων. Εάν θυμάστε αυτό σας το είχα θίξει και στο προηγούμενο νόμο, που αφορούσε τα επαγγελματικά δάνεια.

Όπως όλοι ξέρουμε και ύστερα από μεγάλο αγώνα των καταναλωτικών Οργανώσεων σε επίπεδο Αρείου Πάγου, έχει επιβληθεί απόφαση η οποία ορίζει ότι το νόμιμο επιτόκιο της πιστωτικής κάρτας και τονίζω ότι σήμερα στη χώρα μας βρίσκονται σε κυκλοφορία περίπου 8 εκ. πιστωτικές κάρτες, είναι το δικαιοπρακτικό. Τότε το 9,5%, σήμερα περίπου το 7. Το μέσο ευρωπαϊκό επιτόκιο κυμαίνεται επίσης στο 7.

Επομένως, θα κουβεντιάζουμε πάνω στις νόμιμες οφειλές ή πάνω στις παράνομες οφειλές και πάνω σε αυτό ποιος θα κρίνει; Επίσης έχουμε πάρα πολλές περιπτώσεις κεφαλαιοποίησης αυτών των απαιτήσεων αλλά ακόμη και δικαστικών εξόδων. Δηλαδή, πάρα πολλά ζητήματα θα τα βρούμε μπροστά μας στην πράξη, στα οποία θα χρειαστούμε την αμέριστη συμβολή σας και συμπαράστασή σας στο πλαίσιο του δυνατού βέβαια και του εφικτού και αυτό, επίσης, καταδεικνύει ότι θα χρειαστεί εξειδικευμένες γνώσεις και προσωπικό από πλευράς όλων μας.

Εμείς έχουμε κάνει μια τέτοια προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση τον τελευταίο χρόνο, έχουμε περίπου ένα επιστημονικό δυναμικό πανελλαδικό από 30 άτομα, που το έχουμε εξειδικεύσει ακριβώς γι' αυτές τις περιπτώσεις, αλλά πιστεύουμε ότι και όλες οι καταναλωτικές Οργανώσεις δεν επαρκούν για να χειριστούν τον όγκο των προβλημάτων που θα παρουσιαστούν στην πράξη.

Όμως εμείς σας συγχαίρουμε εκ νέου, πραγματικά τολμήσατε και συγκρουστήκατε και εμείς θα είμαστε στο πλευρό σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Μια διευκρινιστική ερώτηση θα ήθελα, εκ μέρους της «Ευρωδίκτυο – Ενημέρωση» και των δημοσιογράφων Ελληνισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και περιφερειακών ΜΜΕ, η οποία Ένωση τίθεται στη διάθεση των Ενώσεων τώρα γι' αυτό το αγώνα.

Συγχαρητήρια κατ' αρχήν. Ήθελα να μάθω εάν ο κ. Σπυράκος είναι ο δικηγόρος, που έχει πάρει κάποιες αποφάσεις, τις οποίες παρακολουθούσαμε με αγωνία όλοι, συμμετείχε σε συσκέψεις με δανειολήπτες και τα λοιπά; Είναι ο ίδιος ή συνωνυμία;

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Ο ίδιος.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Συγχαρητήρια. Συγχαρητήρια και στην κα Υπουργό, εμείς που το παρακολουθούμε από κοντά γιατί τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πάσχουν από αυτά τα μικρά, αλλά έχω ένα ερώτημα. Συγχαρητήρια είναι άθλος πραγματικά.

Γιατί αυτή η προστασία στον «ΤΕΙΡΕΣΙΑ»; Θα κάνω και τραγούδι, επειδή γράφω και τραγούδια: «Γιατί η προστασία στον Τειρεσία»; Σε άλλες χώρες ο «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ» με την πρώτη απαλλαγή, σβήνεται.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Απλώς να απαντήσουμε σε αυτή την ερώτηση για τον «ΤΕΙΡΕΣΙΑ». Πρώτα – πρώτα, παραμονή στον «ΤΕΙΡΕΣΙΑ» θα είναι μετά τη λήψη απόφασης από το Δικαστήριο για 3 χρόνια και ουσιαστικά είναι ένα μέτρο προστασίας ώστε να μην μπορέσει κάποιος να πάει αμέσως να ξαναδανειστεί. Χρειαζόταν ένα μέτρο διασφάλισης για 3 χρόνια. Δεδομένης της απαλλαγής, αυτό καταγράφεται και είναι γνωστό.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είναι ένα ερώτημα το οποίο μας έχει απασχολήσει. Δεν μπορούμε να σας δώσουμε ασφαλή εκτίμηση και δεν μπορούμε να δώσουμε ασφαλή εκτίμηση, γιατί θα εξαρτηθεί από τη χρήση και την αποτελεσματικότητα και του ίδιου του νόμου.

Εάν καταστεί δυνατό, παραδείγματος χάριν, ένα μεγάλο μέρος των υποθέσεων να λυθούν με εξωδικαστικό συμβιβασμό, οι περιπτώσεις οι οποίες θα πάνε στα Δικαστήρια θα είναι πολύ πιο περιορισμένες.

Ποιοι βρίσκονται στο σύνολο της επικράτειας σε κατάσταση απόλυτης αδυναμίας εξυπηρέτησης, δηλαδή ποιο είναι το σύνολο όλων των υπερχρεωμένων είναι κι αυτό μια εκτίμηση. Οι δικές μας οι εκτιμήσεις ήταν ότι μιλάμε περίπου για 150.000 σε ετήσια βάση, στην αρχή.

Αυτή τη στιγμή δηλαδή είναι εκτίμηση. Κανένας δεν έχει ασφαλή νούμερα. Αλλά ίσως οι καταναλωτικές Οργανώσεις, που είναι πολύ πιο κοντά στο πρόβλημα, να έχουν καλύτερες εκτιμήσεις.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει εκτός μικροφώνου)

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Έτσι όπως το ρωτάτε είναι λάθος. Δεν μπορούμε να πούμε «σήμερα υπάρχουν». Εκτίμηση κάνουμε ότι αυτή τη στιγμή δεδομένου του νόμου και των συνθηκών, περίπου 150.000 θα θελήσουν να μπουν σε αυτή τη διαδικασία.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήθελα να ρωτήσω διευκρινιστικά. Αν υπάρχει προθεσμία για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό, χρονική. Αν για να γίνει εξωδικαστικός συμβιβασμός πρέπει να λειτουργήσουν οι Επιτροπές φιλικού διακανονισμού, ή μέχρι να γίνουν αυτές στις Νομαρχίες θα μπορεί να γίνεται από τους άλλους φορείς. Και επίσης αν έχετε μια εκτίμηση πόσα ακίνητα βγαίνουν -δεν ξέρω αν διαχωρίζονται βέβαια- σε πλειστηριασμούς, από καταναλωτικά και κάρτες από τις Τράπεζες. Δεν ξέρω αν διαχωρίζονται από τα επιχειρηματικά δάνεια, οπότε να έχουμε και από εκεί μια εκτίμηση των ωφελουμένων.

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Κατ' αρχήν δεν είναι απαραίτητη η λειτουργία του φιλικού διακανονισμού, υπάρχει μια σειρά φορέων που μπορούν να αναλάβουν αυτή τη διευθέτηση και δεν έχει κάποια διάρκεια αυτό το πράγμα. Όπως είπα και προηγουμένως, αυτή η διαδικασία του εξώδικου είναι μια ελεύθερη διαδικασία, γιατί αντλεί τη δυναμική της από αυτό το οποίο έρχεται, δηλαδή τη ρύθμιση των χρεών από το Δικαστήριο, την οποία θα θέλουν πολλοί παράγοντες να αποφύγουν

Η διαδικασία αυτή μπορεί να γίνει μέσα σε λίγες μέρες πριν την αίτηση. Αυτό το οποίο ζητά ο νόμος είναι να έχει επιχειρηθεί τους τελευταίους 6 μήνες πριν την επιβολή της αίτησης. Μπορεί να γίνει 5 μήνες πριν την αίτηση, 1 μήνα πριν την αίτηση, το θέμα είναι να έχει γίνει μια προσπάθεια και να προκύπτει ότι δεν υπάρχει αποτέλεσμα. Αυτό το βεβαιώνει ένας από τους φορείς αυτούς.

Σε ρύθμιση υπάγονται όλα. Όχι μόνο τα καταναλωτικά, όχι μόνο οφειλές προς Τράπεζες, αλλά και οφειλές προς ιδιώτες. Συνεπώς καταλαμβάνονται και πλειστηριασμοί, με εξαίρεση αυτοί που έχουν εμπορική αιτία που δεν προέρχονται απαραίτητα από τις Τράπεζες.

Θα ήθελα, διευκρινίζοντας κάποια θέματα που έθεσε και ο κ. Κρητικός, να επισημάνω ότι η διαδικασία είναι κατά τρόπο διαμορφωμένη, ώστε να μην επιβαρύνεται ο δανειολήπτης. Πέραν του γεγονότος ότι, όπως είπα, ουσιαστικά ο δανειολήπτης μπαίνει για έξοδα μόνο κατά το στάδιο της κατάθεσης της αίτησης και της επίδοσης, γιατί όλα τα επόμενα στάδια ακολουθούν με ένα αυτοματισμό, χωρίς να χρειάζεται ο ίδιος να προβαίνει σε πρόσθετες δαπάνες.

Γι' αυτό το στάδιο υπάρχει η δυνατότητα του legal aid που δίνει τη δυνατότητα να καλυφθούν αυτά τα έξοδα. Αλλά και η έκδοση της απόφασης επιφέρει σε κάθε περίπτωση μια ασφάλεια για το δανειολήπτη γιατί η έφεση δεν επιφέρει ανασταλτικό αποτέλεσμα, δηλαδή ηρεμεί ο δανειολήπτης και πληρώνει μέχρι να εκδικαστεί η έφεση. Προστασία που λαμβάνει και ο εγγυητής. Και ο εγγυητής μπορεί να υπαχθεί σε αυτή τη διαδικασία, να ρυθμίσει κι αυτός. Μόνο που θα υποβάλλει τη δική του αίτηση για τη ρύθμιση των οφειλών του.

Σχετικά με το τι γίνεται με τις μη νόμιμες χρεώσεις, θα σας έλεγα ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι τόσο προωθημένο, γιατί ο καταναλωτής δεν απαλλάσσεται μόνο από τις παράνομες χρεώσεις, απαλλάσσεται και από ένα σημαντικό μέρος των νομίμων χρεώσεων. Αυτό το οποίο θα καταβάλλει ο καταναλωτής είναι αυτό το οποίο μπορεί να δίνει. Τώρα αν με αυτό εξοφλείται το 5, το 10 το 20% είναι σχεδόν αδιάφορο. Σημασία έχει ότι θα δώσει το περίσσευμά του για 4 χρόνια και θα έχει αυτή τη διαδικασία.

Νομίζω, και εδώ είναι σημαντικός ο ρόλος των Ενώσεων καταναλωτών, ότι πράγματι μπορεί να είναι οργανωμένες οι Τράπεζες, να έχουν γερά Τμήματα προστασίας, αλλά το σχέδιο νόμου και η ευθύνη των Ενώσεων καταναλωτών είναι να αναπτύξουν το δικό τους αντίβαρο σε αυτή τη διαδικασία, να δώσουν όλη αυτή την πληροφόρηση που χρειάζεται ο καταναλωτής και όπως είπε και η κα Υπουργός, εμείς θα βοηθήσουμε με κάθε τρόπο σε αυτή τη διαδικασία.

Ν. ΤΣΕΜΠΕΡΛΙΔΗΣ: Να προσθέσω κάτι σε αυτή τη διαδικασία που τη θεωρούμε πολύ σημαντική. Είναι αλήθεια ότι θα έρθουν στις Ενώσεις καταναλωτών πολλοί άνθρωποι να μας δηλώσουν κάποια πράγματα. Θα πρέπει να δοθεί το μήνυμα ότι πρέπει να είναι ειλικρινείς. Εάν δεν δώσουν με ειλικρίνεια τα στοιχεία από τα περιουσιακά τους στοιχεία μέχρι τις οικονομικές τους δυνατότητες, όλο το εγχείρημα θα αποτύχει γιατί θα μπλοκάρει το επόμενο βήμα και θα περιμένουν για καιρό.

Άρα πρέπει να αποκτήσει και ο καταναλωτής, ο πολίτης μια κουλτούρα εξωδικαστική, όπως ανέφερε και η κα Καλαποθαράκου, αλλά δηλώνοντας με ειλικρίνεια. Και εδώ γεννιέται ένα αίτημα στα ερωτήματα που μπήκαν: αν λειτουργούσε λίστα του λευκού ΤΕΙΡΕΣΙΑ, που τη διεκδικούμε εδώ και χρόνια, θα εμφανιζόταν η πραγματική εικόνα του κάθε καταναλωτή και θα έκανε συμμετόχο στην υπεύθυνη δανειοδότηση της Τράπεζας.

Δεν το θέλαμε, γιατί λένε η Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων, στο ερώτημα «Γιατί στη μαύρη λίστα δεν υπάρχει η Αρχή προστασίας;» εκεί δεν απαντούσαν. Εκείνο όμως που θα τους έβαζε προ των ευθυνών τους είναι υπεύθυνα δανειοδότησης σημαίνει λιγότερες επισφάλειες, άρα πολύ χαμηλότερα επιτόκια. Το έθιξα και προηγουμένως.

Άρα είναι πολύ σημαντικό να περάσει η σαφής πληροφόρηση προς τους καταναλωτές, ότι πρέπει να έρθουν στις Ενώσεις μας και να μας δηλώσουν με ειλικρίνεια τα πάντα, διαφορετικά θα έχουμε μεγάλο πρόβλημα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Τσεμπερλίδη απλώς να πω ότι στο άρθρο 10 του νόμου, προβλέπονται πολύ αυστηρές κυρώσεις, ακόμη και η δυνατότητα απόρριψης του αιτήματος για ρύθμιση οφειλών, με απαλλαγή, ή και την έκπτωση από τη ρύθμιση οφειλών σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης να καταθέσουν πραγματικά με ειλικρίνεια όλα τους τα στοιχεία.

Αυτό μπορεί να ξεκινήσει από τον ίδιο τον πιστωτή. Δηλαδή και ο πιστωτής έχει το δικαίωμα να πει ότι ο τάδε δανειολήπτης λέει ψέματα και να καταθέσει τα στοιχεία, τα οποία το τεκμηριώνουν αυτό.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Θα ήθελα μια διευκρίνιση κ. Σπυράκο, προφανώς μιλήσατε για την πρώτη κατοικία και την απαγόρευση οποιουδήποτε πλειστηριασμού. Μέχρι τότε ακριβώς;

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Προστατεύεται για 6 μήνες από τη δημοσίευση του νόμου. Δηλαδή εκτιμούμε 6 μήνες, μέχρι αρχές Φεβρουαρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Δηλαδή μέχρι αρχές Φεβρουαρίου σταματούν όλοι οι πλειστηριασμοί;

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Όλοι οι πλειστηριασμοί για οικία που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία για τον οφειλέτη, ανεξαρτήτως αν οι οφειλές είναι σε ιδιώτη ή σε τράπεζα. Υπάρχει προστασία με βάση τη διάταξη που έχει ψηφιστεί για οφειλές μέχρι 200.000 ευρώ όταν η επίσπευση του πλειστηριασμού γίνεται από την τράπεζα και ισχύει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου. Τώρα η προστασία αυτή ισχύει και όταν ο πλειστηριασμός γίνεται για μεγαλύτερο ποσό και όταν γίνεται και από μη τράπεζα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει εκτός μικροφώνου)

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Ισχύει για όλους. Η πρώτη κατοικία για 6 μήνες. Επειδή ακριβώς δεν θέλουμε να υποβάλλουμε τους οφειλέτες σε αυτή τη διαδικασία να σπεύδουν να πιστοποιήσουν στα Δικαστήρια ότι εμπίπτουν στο νόμο, για μια μεταβατική περίοδο 6 μηνών σταματάνε οι πλειστηριασμοί σπιτιού, οικίας που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει εκτός μικροφώνου)

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Για οποιαδήποτε περίπτωση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει εκτός μικροφώνου)

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Χωρίς να έχει ξεκινήσει. Δεν χρειάζεται να ξεκινήσει η διαδικασία... ανεξαρτήτως αξίας.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει εκτός μικροφώνου)

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Υπάγεται σε προστασία η κάθε οικία που εμπίπτει στις προδιαγραφές που βάζει το άρθρο 9, δηλαδή θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι πρόκειται για τη πρώτη κατοικία και ότι δεν ξεπερνά την φορολογική αξία που ορίζει το άρθρο 9, προσαυξημένη κατά 50%. Δηλαδή ένα σπίτι το οποίο κοστίζει 500-700 χιλιάδες δεν εμπίπτει.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Τι ισχύει για τον εγγυητή;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο εγγυητής θα πρέπει να πληρώσει, εκτός εάν ο ίδιος κάνει χρήση των διατάξεων του νόμου, εφόσον είναι κι εκείνος τελείως αδύναμος να πληρώσει.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Να ρωτήσω, χαίρομαι για την παρουσία όλων των εκπροσώπων των δανειοληπτών, με τις τράπεζες και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχουν τελειώσει, έχουν κλείσει τα ζητήματα είμαστε εντάξει; Να το συγκρατήσετε μόνο αυτό, για να πω κι άλλα δύο-τρία ερωτήματα.

Αναφερθήκατε σε μια φόρμα υπολογισμού στο internet που θα μπορεί ο καθένας να βλέπει πόσα θα πρέπει να πληρώσει. Είπατε ένα παράδειγμα με τις 300 χιλιάδες με τα 100 χιλιάδες και το 85%, αλλά δεν κατάλαβα που σταματάει η οφειλή και τι παραπάνω πληρώνει κάποιος που έχει ενταχθεί στη ρύθμιση.

Και μία ερώτηση ακόμα, με εξασφαλίσεις ή χωρίς εξασφαλίσεις σε δάνεια υπάρχει μια διαφορετική αντιμετώπιση; Δηλαδή είδα χθες και στις αλλαγές της τροπολογίας ότι με ενήμερο συμβατικό επιτόκιο αυτά που έχουν εξασφαλίσεις συνεχίζουν να τοκίζονται μετά την υπαγωγή -αν το λέω σωστά κιόλας και συγνώμη- κι από κει και μετά εάν δεν έχουμε εξασφαλίσεις σταματάνε και παύουν να παράγουν τόκους.

Υπάρχει αυτή η διαφοροποίηση και τι σημαίνει; Στεγαστικό και καταναλωτικό, εκεί είναι η διαφορά, το καταλαβαίνω σωστά;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σχετικά με την πρώτη ερώτηση, ο νόμος για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά είναι και μέσα στο Μνημόνιο. Μάλιστα συζητήθηκε και με την τρόικα η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου και σήμερα ζήτησαν πληροφορίες ακριβώς για τις ρυθμίσεις έτσι όπως έχουν τεθεί.

Όλη αυτή την περίοδο είμαστε σε συνεχή διαβούλευση με όλους τους φορείς, συμπεριλαμβανομένων και των τραπεζών. Στείλαμε, όπως ξέρετε, το σχέδιο νόμου το Γενάρη στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, είχαμε τις παρατηρήσεις τους, ενισχύσαμε κυρίως τις διατάξεις που αφορούν παραδείγματος χάρη θέματα δόλου, ηθικού κινδύνου και γενικότερα δυνατότητες κάποιος να κάνει χρήση των ρυθμίσεων χωρίς να εμπίπτει ουσιαστικά και πραγματικά στις διατάξεις του.

Σε όλα τα κράτη-μέλη και σε όλες τις χώρες ένα τέτοιο σχέδιο νόμου πήρε συνήθως τέσσερα και πέντε χρόνια για να ψηφιστεί. Σήμερα άκουσα στη Βουλή ότι "καθυστερήσατε οκτώ μήνες", και δεν ήταν η πρώτη φορά που ακούστηκε. Μελετώντας, όμως, τη διεθνή εμπειρία, το γεγονός ότι ψηφίστηκε ο νόμος μέσα σε ένα χρόνο, από πέρσι που είχαμε καταθέσει την πρώτη πρόταση στη Βουλή, είναι άθλος.

Η Ισπανία και η Ιταλία και η Πολωνία ακόμα δεν έχουν καταφέρει να έχουν έναν τέτοιο νόμο. Είναι ένας νόμος, που πραγματικά βρίσκεται στο επίκεντρο του ρυθμιστικού ρόλου του κράτους, ανάμεσα στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, αν πρόκειται για ρύθμιση χρεών επιχειρήσεων, καθώς και του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Και γι' αυτό και δημιουργεί ενστάσεις. Νομίζω όμως ότι αυτός ακριβώς είναι ο ρόλος του κράτους, να συνθέτει όσο το δυνατόν περισσότερο αυτές τις ενστάσεις και να νομοθετεί για το δημόσιο συμφέρον.

Επίσης, ένας από τους ρόλους του κράτους είναι να διασφαλίζει την ανάπτυξη και να κοιτάζει μπροστά. Το γεγονός ότι παίρνεις προληπτικά μέτρα, είτε ρύθμισης χρεών επαγγελματιών, είτε ρύθμισης χρεών νοικοκυριών, ουσιαστικά αποτρέπει καταστάσεις οι οποίες θα βλάψουν τελικά στο μέλλον και τα ίδια τα χρηματοπιστωτικά συστήματα.

Αποτρέπει περαιτέρω επισφάλειες, αποτρέπει κοινωνικά προβλήματα τα οποία θα έχουν κόστος για την κοινωνία. Επομένως η σωστή ρύθμιση από το κράτος δεν είναι μόνο ρύθμιση για σύνθεση αντιτιθεμένων συμφερόντων μέσα στο παρόν, αλλά και πρόληψη για τα προβλήματα του μέλλοντος.

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Σε σχέση με αυτό που ρωτήσατε για την τοκοφορία των εξασφαλισμένων απαιτήσεων, οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εστίασαν σε αυτό το σημείο κυρίως προκειμένου να διασφαλιστούν περισσότερο οι ενυπόθηκες απαιτήσεις.

Η τοκοφορία των εξασφαλισμένων απαιτήσεων δε σημαίνει ότι ο καταναλωτής θα πληρώσει περισσότερο. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι οι εξασφαλισμένες απαιτήσεις θα συμμετάσχουν προνομιακά, θα θιχθούν λιγότερο. Διασφαλίζει δηλαδή περισσότερο τη θέση των ενυπόθηκων δανειστών απέναντι στους άλλους δανειστές στην κατανομή που θα γίνει.

Τώρα, όσον αφορά το θέμα με το λογισμικό που αναφέρατε, για το οποίο συνεργαζόμαστε κι είμαστε σε επαφή και με αλλοδαπούς φορείς που έχουν αντίστοιχους μηχανισμούς, αποβλέπει στο εξής, ένας δανειολήπτης για να έχει μια βοήθεια να προσανατολιστεί για το τι μπορεί να πληρώνει, θα βάζει τα εξατομικευμένα του στοιχεία, ποιες είναι οι υποχρεώσεις που έχει, ποιο είναι το εισόδημά του, τι πληρώνει για το μίσθωμά του και αυτό το λογισμικό θα του βγάζει τι μπορεί να δίνει τα επόμενα τέσσερα χρόνια.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Το παράδειγμα που μας δώσατε μπορείτε να μας το ξαναδώσετε λίγο πιο αναλυτικά;

Δ. ΣΠΥΡΑΚΟΣ: Ας πούμε, αν έχει οφειλές 300.000 ευρώ και έχει μια οικία 100.000 ευρώ και ένα εισόδημα 1.500 ευρώ, γι' αυτά τα τέσσερα χρόνια θα δίνει ό,τι μπορεί και ό,τι επιτρέπει το Δικαστήριο από τα 1.500, ας πούμε 300 ευρώ, όπου με αυτά θα εξοφλήσει γύρω στις 15.000 ευρώ. Θα αναλάβει και το 85% της αξίας του ακινήτου, δηλαδή 85.000, και τα υπόλοιπα χρέη του, εφόσον τηρήσει τη ρύθμιση, θα διαγραφούν. Δηλαδή τα δύο τρίτα των χρεών περίπου θα διαγραφούν σε αυτό το υποθετικό παράδειγμα που αναφέραμε.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κλείνοντας, θα ήθελα να πω κάτι το οποίο θεωρώ σημαντικό και έχει πολύ δίκιο σε αυτό που είπε ο κ. Τσεμπερλίδης, η προτροπή που πρέπει να δοθεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι να μη σταματήσουν να πληρώνουν.